

5.11.2025

ASIA

Vaatus luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä

VIREILLEPANIJA

Malmin lentoaseman ystävät ry

VAATIMUKSET UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSESSA

Malmin lentoaseman ystävät ry (vireillepanija) vaatii 17.10.2025 päivätyssä vireillepanossaan Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (ELY-keskus) määräämään luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n nojalla toimenpidekiellon Malminkentän pohjoispuolelle rakennettavalle väliaikaiselle lumenvastaanottoalueelle. Vireillepanijan mukaan Helsingin kaupunki on lokakuussa 2025 alkanut toteuttaa Malmin entisen lentokentän pohjoisosaan lumenvastaanottopaikkaa, joka sijoittuu arvokkaalle niitty- ja lintualueelle sekä laajan pohjavesiesiintymän päälle. Vireillepanijan mukaan hakemuksen tarkoituksena on puuttua direktiivilajien ja uhanalaisten luontotyyppien heikentämiseen ilman asianmukaista, kokonaisuuden huomioivaa ympäristövaikutusten arviointia.

Hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee Helsingin kaupungin rajaamassa niittyverkoston arvokohteessa, joka on myös rajattu tärkeäksi lintualueeksi. Kyseisellä alueella sekä laajemmalla lentokenttäalueella on havaittu säännöllisesti Suomessa äärimmäisen uhanalaista (CR), rauhoitettua ja Euroopan parlamentin ja neuvoston luonnonvaraisten lintujen suojelusta antaman direktiivin (lintudirektiivi, 2009/147/EY) liitteen I lajeihin kuuluvaa heinäkurppaa muutonaikaisella levähdyksellä. Asiantuntijat ovat todenneet kysymyksessä olevan heinäkurpan paras muutonaikainen levähdyspaikka Suomessa ja pitävät myös lajin pesintää alueella mahdollisena. Heinäkurppalaskennoissa vuodesta 2004 saakka vuosittain tehtyjen havaintojen mukaan heinäkurppa suosii nimenomaan lentokentän syrjäistä ja turvaisaa luoteisosaa sekä pohjoispäätyä, joka on suunnitellun lumenvastaanottopaikan alueella.

Lintudirektiivin 4 artikla edellyttää direktiivin liitteen I lajien suojelua erityisiä suojelualueita perustamalla muun muassa tapauksissa, joissa laji on herkkä tietyille muutoksille elinympäristössä tai sitä pidetään harvinaisena pienen kannan tai alueellisesti suppean levinneisyyden takia. Heinäkurpan koko Suomen pesimäkanta käsittää vain muutaman kymmenen paria, ja uhanalaisuuden syynä on nimenomaan lajille ominaisten elinympäristöjen väheneminen.

Niityt ovat Suomen luontotyyppien punaisen kirjan (2019) mukaan äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi. Malmin lentokentän niityt ovat kehittyneet yli 80 vuotta suljetun luonnonpuiston kaltaisena ympäristönä, josta on muodostunut monimuotoisilta luontoarvoiltaan poikkeuksellinen, koko pääkaupungin laajin yhtenäinen arvoniittyalue. Jos heinäkurpan suosimia niittyalueita menetetään lumenvastaanottopaikan alle, muuttuu myös merkittävä osa lisääntymis- ja levähdyspaikasta käyttökelvottomaksi ympärivuotisesti. Kannan kokoon nähden runsaiden muutonaikaisten havaintojen perusteella alue tulisi määrittää heinäkurpan erityiseksi suojelualueeksi. Niittyluonnon tulee säilyä riittävän laajana ja yhtenäisenä niin, ettei aran linnun mahdollisuus lisääntyä ja levähtää alueella häiriinny.

Vireillepanijan mukaan Helsingin kaupungilla ei ole pakottavaa syytä lumenvastaanottopaikan sijoittamiseen erityisesti suojeltavan direktiivilajin tärkeimpään muutonaikaiseen levähdyspaikkaan Suomessa. Lumenvastaanottopaikan suunnitteluvaiheessa toisena sijoitusvaihtoehtona oli lentokentän koillispuolella arvoniittykohteen ulkopuolella sijaitseva alue, jota on jo aiempina vuosina käytetty tähän tarkoitukseen, ja jonka mahdolliset luontoarvot ovat siten jo merkittävästi heikentyneet.

Varovaisuusperiaatetta tulee noudattaa paitsi direktiivilajeille riittävän laajojen alueiden suojelemiseksi myös siitä syystä, että lentokenttäalueen asemakaavoitus asuinkäyttöön on vasta alkuvaiheessa. Voimassa olevassa asemakaavassa lentokentän aluekokonaisuus on liikennealue. Meneillään olevassa tilapäiskäyttöjen toteutuksessa ei ole kysymyksessä viranomaisen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) tarkoittama viranomaisen suunnitelma tai ohjelma, vaan konkreettiset luontoa tuhoavat toimenpiteet.

Malmin lentokentän alueella ei ole tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) tarveharkintaa vedoten siihen, että alueen muuttaminen asuinrakentamiseen ei ole ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 252/2017) liitteen 1 mukainen hanke eikä siten kuulu YVA-menettelyn soveltamisalaan, vaan ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan kaavoituksen yhteydessä. Vireillepanijan mukaan perustelu on virheellinen. Kentän länsilaidalla kiitoteiden risteyksessä sijaitsevaa Kiitotienkorttelien aluetta lukuun ottamatta lentokenttäalueen asemakaavoitus ei ole alkanut, joten ympäristövaikutuksia ei ole voitu arvioida sen yhteydessä. Siitä huolimatta luontoarvoja hävittäviä ja heikentäviä toimia, kuten lumenvastaanottopaikka sekä monet muut ns. tilapäistoiminnot, ollaan toteuttamassa tai jo toteutettu virkamiespäätöksin, mikä käytännössä tarkoittaa merkittävien luontoarvojen hävittämistä pala palalta ilman niiden kunnollista, riippumatonta, ajantasaista ja kokonaisuuden huomioivaa arviointia.

Ensisijaisesti noudatettavassa Euroopan parlamentin ja neuvoston tietyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista antamassa direktiivissä (YVA-direktiivi, 2011/92/EU) hanke on määritelty yksiselitteisesti 1 artiklan 2 kohdassa. Sama määritelmä on ollut voimassa vuodesta 2021 myös toissijaisesti noudatettavan kansallisen YVA-lain 2 §:n kohdassa 10.

Malmin lentokentän monimuotoisen ja rikkaan luontokokonaisuuden paloittain etenevä hävittäminen tilapäistoiminnoilla ja niiden rakennustöiden toteuttamisella kajoaa luonnonympäristöön ja valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön maisemaan, joten kysymyksessä on sekä kohdan a että kohdan b perusteella YVA-direktiivin ja nykyisin myös kansallisen YVA-lain tarkoittama hanke. Vaikka Malmin lentokentän asuinrakentaminen ja alueen tilapäiskäytöt eivät kuulu YVA-lain 3 §:n 1 momentissa mainitussa liitteessä 1 lueteltuihin hankkeisiin, lain 3 §:n 2 momentti määrittää sellaisiin rinnastuvien yksittäistapausten kuuluvan YVA-menettelyn soveltamisalaan.

Ensisijaisesti noudatettavan EU-lainsäädännön mukaan Malmilla on kysymys nimenomaan YVA-menettelyn tarveharkinnassa huomioitavasta hankkeesta (kaupunkirakentaminen, YVA-direktiivin liite II, kohta 10b). Viittaus YVA-direktiivin liitteeseen II on myös lisätty kansalliseen YVA-lakiin vuonna 2021. Harkinnassa on huomioitava myös historiallisesti, maisemallisesti tai arkeologisesti merkittävät maisemat ja kohteet (YVA-lain liite 2, kohta 2c), joihin Malmin lentokentän alue RKY-aluekohteena kuuluu.

Lumenvastaanottopaikka ja muut alueella viranomaispäätöksin toteutetut ja toteutettavat väliaikaiskäytöt kuten maanlajitysalue, frisbeegolfrata, ulkokuntoilualue ja leikkikenttä, eivät ole kaavoitukseen liittyviä, vaan alueella voimassa olevan lentokenttäasemakaavan vastaisia konkreettisia toimenpiteitä. Ne muodostavat alueen arvokkaaseen ja monimuotoiseen luontoon kohdistuvilta vahingollisilta vaikutuksiltaan laajan kokonaisuuden, jonka yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu. Tästäkään syystä niitä ei voi toteuttaa arvioimalla ympäristövaikutuksia vaiheittain "kaavoituksen yhteydessä" vain pala palalta ja ilman kattavaa kokonaisarviointia. Kysymyksessä olevien alueiden asemakaavoitus ei suurimmalta osin ole edes alkanut, joten niiden paloittain etenevä luonnon hävittäminen vaikuttaa tähtäävän tulevaa kaavoitusta haittaavien luontoarvojen tuhoamiseen ennaltaehkäisevästi. Tähän viittaa esimerkiksi parhaillaan asemakaavaehdotusvaiheessa olevien Kiitotienkorttelien kohdalle juuri ennen asemakaavoituksen alkamista (syyskuu 2023) toteutettu arvoniityn leikkaaminen pysyvästi lyhyeksi frisbeegolfkentäksi (toukokuu 2023).

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä luontoarvojen hävittäminen pala kerrallaan YVA-menettelyn kiertämiseksi on nimenomaisesti todettu kielletyksi (esim. C-392/96 ja C-142/07).

Suunnitellun lumenvastaanottoaikan alueella on paineellista pohjavettä. Malmin lentokentän alueen pohjavesimuodostuman antoisuudeksi on arvioitu 1200 m³ vuorokaudessa eli kaksi säiliöautollista tunnissa. Tattarisuon pohjavesialue on yksi neljästä kriisiajan vesihuollon "varmuusvarastosta", joilla turvataan Helsingin kaupungin vesihuolto kriisitilanteessa. Lumenkaatotoiminta pohjavesialueella on kiellettyä. Toiminta aiheuttaa ympäristönsuojelussa tarkoitettua pilaantumista.

Hakemuksen kohteena olevan alueen tiedetään olevan useiden metrien, paikoin jopa yli 10 metrin syvyydeltä liejusavikkoa, joka kuuluu Geologian tutkimuskeskus GTK:n Happamat sulfaattimaat - karttapalvelun mukaan suurelta osin korkeimman riskin alueeseen rikkihappoa muodostavan sulfaattisaven osalta, kuten lähes koko muukin lentokenttäalue.

Malmin lentokentältä on vuosikymmenten varrelta runsaasti käytännön kokemusta siitä, että liejusavikko ei kannu sille läjitettyjen massojen painoa, mikä aiheuttaa saven työntymisen maan pinnalle rasitetun alueen ympäristössä. Tällöin sulfaattisavi alkaa ilman hapen vaikutuksesta muodostaa rikkihappoa. Kiintoaineen suodatukselta riippumatta vesiliukoinen rikkihappo sekä lumeen sekoittuneet liukenevat myrkyt jäävät hulevesiin.

Kaduilta poistettavan läjitettävän lumen sisältämässä kiintoaineksessa on todettu valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) kynnysarvot ylittäviä pitoisuuksia metalleja (Sb, Cr, Ni, Zn) ja alemman ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia öljyhiilivetyjä. Lumen sulamisvedessä taas on todettu kohonneita, meriveden ympäristönormin ylittäviä pitoisuuksia metalleja (Cd, Pb ja Ni) ja yksittäisiä PAH-yhdisteitä. Moni näistä aineista on syöpävaarallinen, kuten kadmium, kromi ja lyijy, ja siten terveysriski myös eläimille. Öljyhiilivetyjen summapitoisuus (C10-C40) on vaihdellut välillä 0,4...10 mg/l. Roskien, haitta-aineiden ja mikromuovien määrät ovat merkittäviä, eikä niiden ympäristövaikutuksia pystytä ratkaisemaan lupamäärityksillä.

Kaikki lumen sisältämät liukenevat saasteet päätyvät valuma-alueen vedet keräävään, erittäin uhanalaisen meritaimenen kutupuroksi kunnostettuun Longinojaan, joka on myös saukon ja äärimmäisen uhanalaisen, lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvan kuningaskalastajan elinympäristö. Longinoja johtaa saasteet Vantaanjokeen, jonka Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella elävät muun muassa saukko sekä Euroopan merkittävimpiin kuuluva vuollejokisimpukan (*Unio crassus*) esiintymä. Saukko ja

vuollejokisimpukka ovat Euroopan neuvoston luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta antaman direktiivin (luontodirektiivi, 92/43/ETY) IV(a) liitteen tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja: Vuollejokisimpukka on myös liitteen II Natura-aluetta edellyttävä laji.

Asiassa tulee luonnonsuojelulain ja ympäristönsuojelulain (527/2014) ohella huomioida vesilaki (587/2011), jonka 3 luvussa säädetään vesitaloushankkeiden luvanvaraisuudesta. Lain 2 §:n edellyttää hankkeelle lupaviranomaisen lupaa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos: 6) aiheuttaa vahinkoa tai haittaa kalastukselle tai kalakannoille, tai 8) vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymisen. On ilmeistä, että syvää ja suurella todennäköisyydellä sulfaattipitoista liejusavikkoa häiritsevä lumenvastaanottoaika ja lumen sisältämät liukenevat saasteet vaarantaisivat pohjaveden ja uhkaisivat Longinojan erittäin uhanalaisten meritaimenten kutupuroa, äärimmäisen uhanalaisen kuningaskalastajan elinympäristöä ja Vantaanjoen Natura-aluetta sekä savesta että läjitettävästä lumesta hulevesiin liukenevilla myrkyllisillä epäpuhtauksilla, joihin kiintoaineen suodatus ei vaikuta. Ympäristövaikutukset tulee arvioida kattavasti myös tältä osin.

Vireillepanija vaatii edellä mainitun perusteella, että ELY-keskus ryhtyy viipymättä kiireellisiin luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisiin toimiin, jotta direktiivilajien, rauhoitettujen ja erityisesti suojeltavien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen ilman kattavaa, kokonaisuuden huomioivaa ja ajantasaista ympäristövaikutusten arviointia estetään. Vireillepanija vaatii urakka-alueelle välitöntä toimenpidekieltoa, kunnes luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisiin toimiin ryhtymisen edellytykset on tutkittu ja Malmin lentokentän suunnittelualueelle on toteutettu monimuotoisen kokonaisuuden huomioiva YVA-tarvearviointi ja YVA-menettely. Myös äärimmäisen uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan heinäkurpan erityisen suojelualueen perustamisen edellytykset tulee selvittää.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus hylkää Malmin lentoaseman ystävät ry:n vaatimuksen luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaan jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, elinkeino-,

liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Luonnonsuojelulain 128 §:n 1 momentin mukaan haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

Oikeudellinen arviointi

Luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaisten pakkokeinojen käyttämistä koskeva asia on tullut ELY-keskukseen vireille lain 128 §:n 1 momentin perusteella. Vireillepanija on hakemuksessaan todennut, että sillä on myös vesilain 14 luvun 14 §:n sekä ympäristönsuojelulain 186 §:n mukainen vireillepano-oikeus. Hakemus ei kuitenkaan sisällä mitään edellä mainittuihin lakeihin perustuvia vaatimuksia. ELY-keskus näin ollen katsoo, että vireillepanon tarkoituksena on ollut laittaa vireille luonnonsuojelulain 126 §:n mukainen asia. ELY-keskus ei tutki vireillepanijan vaatimusta YVA-lain soveltamisesta hankkeeseen luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämistä koskevan asian yhteydessä.

Vireillepanijan mukaan lumen vastaanottopaikan rakentaminen Malmin lentokentän pohjoisosaan poistaa luonnonsuojelulain 69 §:n 1 momentin perusteella rauhoitetun sekä lain 75 §:n 1 momentin ja 77 §:n 1 momentin perusteella uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi säädetyn heinäkurpan tärkeän muuтонаikaisen levähdyspaikan. Vireillepanijan mukaan heinäkurppaa on havaittu alueella säännöllisesti.

Luonnonsuojelulain 70 §:n 1 momentin mukaan rauhoitetun eläinlajin yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen tai niiden pesien sekä munien ja yksilöiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kiellettyä. Kiellettyä on myös yksilöiden tahallinen häiritseminen erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. Vireillepanija ei ole osoittanut, että lumen vastaanottopaikan rakentamisesta aiheutuisi heinäkurpan yksilöille luonnonsuojelulain 70 §:ssä kiellettyjä vaikutuksia. ELY-keskuksella ei myöskään ole syytä epäillä, että lumen

vastaanottopaikan rakentamisesta aiheutuisi heinäkurpan rauhoitussäännösten vastaisia vaikutuksia.

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan ELY-keskus voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksen kohteena olevaa esiintymispaikkaa ei saman lainkohdan mukaan saa hävittää eikä heikentää. ELY-keskus ei ole tehnyt edellä mainitun pykälän mukaista päätöstä heinäkurpan esiintymispaikan suojelusta hakemuksen kohteena olevalla alueella. Aluetta ei näin ollen koske luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin mukainen hävittämis- tai heikentämiskielto, jonka vastaisia vaikutuksia lumen vastaanottoalueen rakentamisella voisi olla. ELY-keskus tuo lisäksi esiin, että heinäkurpasta tehdään säännöllisiä havaintoja Malminkentän lisäksi myös muilla Uudenmaan peltoalueilla, joten kyse ei havaintotietojen perusteella ole lajin esiintymisen kannalta erityisen tärkeästä alueesta.

Vireillepanijan mukaan lumen vastaanottopaikan toteuttaminen voi johtaa ympäristölle haitallisten aineiden päätymiseen Longinojaan ja Vantaanjokeen lumen sulamisveden mukana. Haitallisten aineiden päätyminen Longinojaan ja Vantaanjokeen voi vireillepanijan mukaan hävittää tai heikentää tiukasti suojeltavan saukon ja vuollejokisimpukan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja näissä vesistöissä. Lisäksi haitallisten aineiden päätyminen vesistöihin voisi vireillepanijan mukaan aiheuttaa luonnonsuojelulaissa kiellettyjä vaikutuksia Vantaanjoen Natura 2000 -alueelle sekä Longinojan ja Vantaanjoen meritaimenyksilöille.

ELY-keskus on 8.10.2021 antanut lausunnon (UUDELY/8963/2021) koskien Malmin lentokenttäalueen tilapäistoimintojen, mukaan lukien lumen vastaanottopaikan luvantarvetta ympäristönsuojelulain, vesilain ja luonnonsuojelulain kannalta. Lausunnon mukaan Helsingin kaupungin esittämien suunnitelmien mukaisesti toteutettuna lumen vastaanottopaikan rakentamisen ei katsottu edellyttävän edellä mainittujen lakien mukaisten lupien myöntämistä.

ELY-keskus on 30.1.2023 antanut lausunnon (UUDELY/394/2022) lumen vastaanottopaikan vesienkäsittelyjärjestelmästä vastauksena Helsingin kaupungin 23.12.2022 päivättyyn lausuntopyyntöön koskien lumenvastaanottoalueen poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisuhakemusta. Lausunnon mukaan lumen vastaanottopaikan sulamisvesien laadullinen käsittely on suunnitelman mukaisesti toteutettuna riittävä. Lisäksi lausunnossa todetaan, että Longinojan ympäristöllisen herkkyyden vuoksi lumenkaatopaikan vesienkäsittelyjärjestelmästä poistuvan veden laatua on seurattava puhdistustehon varmistamiseksi huomioiden tutkimustiedon perusteella merkittävimmät vastaavilta alueilta peräisin olevien vesien haitta-aineet kuten kiintoaine, ravinteet, raskasmetallit ja öljyhiilivedyt.

Helsingin kaupungin maankäyttöjohtaja on 28.3.2023 myöntänyt suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamisen asemakaavasta (HEL 2022-012562) Malminkentän lumenvastaanottoalueen rakentamiseksi. Poikkeaminen myönnettiin seuraavilla ehdoilla:

- Hulevedet tulee käsitellä hidastamalla ja suodattamalla, sisältäen öljynerotuksen ja biosuodatuksen.
- Malmin entisen lentokentän alueella on todettu kohonnut riski sulfidisavien esiintymiselle, mikä on huomioitava työn aikaisten vesien käsittelyssä.
- Alueella on paineellista pohjavettä, jonka määrän ja laadun heikentäminen on kielletty.
- Longinojan ympäristöllisen herkkyyden vuoksi paikan vesienkäsittelyjärjestelmästä poistuvan veden laatua on seurattava puhdistustehon varmistamiseksi huomioiden tutkimustiedon perusteella merkittävimmät vastaavilta alueilta peräisin olevien vesien haitta-aineet kuten kiintoaine, ravinteet, raskasmetallit ja öljyhiilivedyt.
- Ylitys Longinojan kohdalla tulee toteuttaa siltamaisena ratkaisuna.
- Koneiden pesupaikat tulee liittää jätevesiviemäriin.

Helsingin hallinto-oikeus on 14.2.2024 antamallaan ratkaisulla (nro 779/2024) hylännyt Malminkentän lumenvastaanottoalueen suunnittelutarveratkaisusta ja asemakaavaa koskevasta poikkeamispäätöksestä tehdyn valituksen, jossa vedottiin muun muassa luontoarvojen vaarantumiseen ja alueen ympäristön pilaantumiseen lumesta aiheutuvien sulamisvesien vuoksi. Hallinto-oikeuden mukaan hankkeen ympäristövaikutukset on asian vaiheeseen nähden selvitetty riittävällä tavalla ja asiassa on voitu katsoa, ettei hankkeesta aiheudu laissa kiellettyjä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon päätökseen liitetyt ehdot hulevesien käsittelystä ja suodattamisesta ja se, että suunnitelmaselostuksen mukaan sulamisvesistä aiheutuvat vaikutukset alueelle minimoidaan rakennettavalla hulevesien hallintajärjestelmällä. Lisäksi hallinto-oikeuden mukaan poikkeamisen myöntäminen ei myöskään vaikeuta luonnonsuojelun eikä rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, kun otetaan huomioon päätökseen liitetyt ehdot.

ELY-keskus on 17.10.2024 antanut lausunnon (UUDELY/314/2024) Helsingin kaupungin ojitusilmoituksesta koskien Malminkentän pohjoisosan lumenvastaanottoaluetta. Ojitusilmoituksen mukaan lumensulamisvedet ohjataan vastaanottoalueelta ojia pitkin hulevesien käsittelyrakenteeseen, johon sisältyy laskeutusallas, hiekan- ja lietteenerotin ja öljynerotin. Käsitellyt hulevedet ohjataan hulevesiviemäriissä Longinojaan. Ojitusilmoituksen liitteenä on myös vastaanottoalueen rakentamista varten laadittu työmaavesien hallintasuunnitelma, johon sisältyy työmaalta johdettavan veden laadun

tarkkailua. Tämän lisäksi rakentamisessa noudatetaan ilmoituksen mukaan pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta ja Malminkentän tarkennettua työmaavesiohjetta, ja vettä sementtavat työt suoritetaan taimenen kutuajan (1.9.–30.11.) ulkopuolella. ELY-keskuksen lausunnon mukaan hanke voidaan toteuttaa esitetyn suunnitelman mukaisesti ilman vesilain mukaista lupaa.

Edellä mainitun perusteella ELY-keskuksella ei ole syytä epäillä, että lumen vastaanottoaikan toteuttamisesta Helsingin kaupungin esittämien suunnitelmien, ELY-keskuksen asiassa antamien lausuntojen sekä lumenvastaanottoalueelle myönnetyn suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamispäätöksen ehtojen mukaisesti voisi aiheutua luonnonsuojelulaissa kiellettyjä vaikutuksia saukon ja vuollejokisimpukan lisääntymis- ja levähdyspaikoille taikka meritaimenen yksilöille Longinojassa tai Vantaanjoessa. ELY-keskuksella ei lisäksi ole syytä epäillä, että lumen vastaanottoaikan toteuttamisesta edellä mainitulla tavalla voisi aiheutua luonnonsuojelulain 34 §:ssä kiellettyä heikennystä Vantaanjoen Natura 2000 -alueelle. Vireillepanija ei ole myöskään esittänyt selvitystä siitä, että toimenpiteitä olisi ryhdytty toteuttamaan tavalla, josta syntyisi kyseisiä luonnonsuojelulailla kiellettyjä vaikutuksia.

Vireillepanija on esittänyt näkemyksiä lumen vastaanottoaikan toteuttamisen vaikutuksista hankealueen pohjaveteen. ELY-keskus ei tutki väitteitä pohjaveden laatuun kohdistuvista vaikutuksista luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämistä koskevan asian yhteydessä. ELY-keskus on ottanut kantaa Malmin lentokenttäalueen tilapäistoimintojen, mukaan lukien lumen vastaanottoaikan vaikutuksiin alueen pohjavedelle 8.10.2021 antamassaan lausunnossa, jonka mukaan kiellettyjä vaikutuksia pohjavedelle ei arvioitu aiheutuvan.

Vireillepanija ei ole esittänyt selvitystä siitä, että hankkeen toteuttamisesta olisi aiheutunut luonnonsuojelulain vastaisia vaikutuksia. ELY-keskuksella ei myöskään ole syytä epäillä, että toimenpiteistä voisi syntyä tällaisia vaikutuksia. ELY-keskus näin ollen hylkää vireillepanijan vaatimuksen sillä perusteella, ettei vireillepanon kohteena olevista toimenpiteistä aiheudu luonnon tuhoutumista tai luonnonarvojen heikentymistä, joka olisi luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten vastaista tai niitä laiminlyövää.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös sähköpostitse:
Malmin lentoaseman ystävät ry

Tiedoksi sähköpostitse:

Helsingin kaupunki

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on esitellyt lakimies Anniina Kaikkonen ja ratkaissut yksikön päällikkö Ilpo Huolman. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/4740/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/4740/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Huolman Ilpo 05.11.2025 12:04

Esittelijä Kaikkonen Anniina 05.11.2025 10:31

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihde 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15